

Derbarê zarok û COVID-19 de agahiyên girîng

Ma ez bi fikar bim ku zarokê min li dibistanê enfekte bibe?

- Zarok dikarin enfeksiyonê bigirin, û zarok dikarin zarokên din û mezinan enfekte bikin. Lê belê, zarok bi qasî yê din koronavîrûsê derbas nakin.
- Zanî û tecrubeyên ji vîrûsê epîdemiyê nîşan didin ku zarok – bi taybet zarokên ku temenê wan di bin 10 saliyê de ne – li gor ciwan û mezinan xetereya nexweşiyê ji bo wan kêmtir e.
- Zarok bi giranî ji aliyê ferdên din ên malbatê ve tên enfektekirin û kêmtir ji li sazî û dibistanên lînihêrîna zarokan.

Ma zarok ji COVID-19ê bi giranî nexweş dibin?

- Zarokên ku bi koronavîrûsa nû ve enfekte bûne, bi gelemperî nîşanan nabînin an jî bi tenê nîşanên nerm dibînin.
- Heta zarokên ku nexweşiyên wan ên kronîk hene ji dema ku bi enfeksiyonê dikevin kêmtir bi nexweşiyê giran dikevin.

Ji bo pêşî li enfeksiyonê bê girtin dibistan çî dike?

- Îro em gelek tiştan dizanin ka em ê çawa pêşî li enfeksiyona koronavîrûsa nû bigirin.
- Bi şopandina tedbirên ji bo pêşîlêgirtina enfeksiyonê – wek mayîna li malê eger hûn nexweş bin an jî bûne tîkiliyê nêzik ê kesekî nexweş, kuxîn û pişkîna nav milê xwe, bi sekinîna dûr, pêkanîna paqijîya baş a dest û paqijkirina mala xwe ya bi awayekî seranser – hûn dikarin bi awayekî berbiçav rîska enfeksiyonê kêmtir bikin.
- Ji ber ku ji bo zarokan dijwar e ku hem di nava polê de û hem jî li derveyî polê mesafeya xwe bigirin, ji bo pêşîlêgirtina enfeksiyonê tedbirên kîrhatî yê li jêr tên pêşkêşkirin:
 - o Di navbera zarokên ji polên cuda de tîkiliya bi sînor.
 - o Balkişandina zêde ya li ser paqijiyê û pêşîlêgirtina ku şagirt di nav komên mezin de kom bibin, wek minak li hewşa dibistanê.
 - o Mafê mamoste û hîndaran heye ku mertaleke rû li xwe bikin, û dêûbav û mêvanên din dema ku li hundirê dibistan an jî dezgeha lînihêrîna zarokan in, dema ku zarokên xwe hildibijêrin û davêjin, divê maskeya rûyê li xwe bikin.
 - o Betalkirina çalakîyên civakî ji bo pêşî li enfeksiyonê bê girtin.

- Eger kesek li dibistanê nexweş bibe: yekser rêberiyê bişopînin a derbarê çawa pêşî lê bigirin, sînor bikin û belavbûna COVID-19 rawestînin.

Bandora koronavîrusa nû ya guhertoya B.1.1.7 li ser enfeksiyona di nav zarokan de çi ye?

- B.1.1.7 guhertoyeke vîrusê ye ku ji celebê vîrusê ku em lê elimîne bêhtir vegir e.
- Mîna cûreyên vîrusê yên din, B.1.1.7 bi rêya dilopikan û destlêdana bi tişt û rûbaran re belav dibe. Ev tê wê wateyê ku em dikarin enfeksiyona B.1.17 bi rêya rêberiya ku em berê baş dizanin asteng bikin: Eger hûn nexweş bin an jî têkiliyê nêzik ê kesekî ne ku nexweş e, paqijîya destê xwe baş biparêzin, mesafeya xwe bigirin û paqijî û ventilasyonê bi tevahî misoger bikin.
- B.1.1.7 li Danîmarkayê hîn jî cûreyekî nû yê koronavîrus e, û em derbarê wê hîn zêde tiştan nizanin. Li Danîmarkayê, rayedarên tenduristiyê belavbûna enfeksiyona bi B.1.1.7 ji nêz ve dişopînin û agahî û zanyariyên navneteweyî yên li ser vîrusê lêkolîn dikin.